

Vlaanderen
is ondernemen

Al gedacht aan opvolging?

**AGENTSCHAP
INNOVEREN & ONDERNEMEN**

www.vlaio.be

Veel sterke ondernemingen gaan samen met de zaakvoerder op pensioen. Ze doven uit of de overdracht mislukt. Vaak omdat de zaakvoerder niet tijdig dacht aan opvolging of overname, of de voorbereiding ervan onderschatte.

Een geslaagde overdracht vraagt een grondige voorbereiding en een goede begeleiding. Loslaten is niet eenvoudig, maar hoe eerder je je opties onderzoekt, hoe groter de kans op een succesvolle overdracht.

Laat je expertise en vakkennis niet verloren gaan, denk op tijd aan opvolging en geef je zaak de tweede carrière die ze verdient.

Het hele proces van een bedrijfsoverdracht – van eerste denkstappen tot ondertekening van de overeenkomst – kan 5 tot zelfs 10 jaar duren. Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) informeert je over de verschillende mogelijkheden, geeft tips en brengt je in contact met coaches en adviseurs voor de juiste begeleiding.

Vraag je gratis infopakket via
info@vlaio.be of www.vlaio.be
of bel het gratis nummer 0800 20 555

Vier scenario's voor een geslaagde overdracht

Er zijn verschillende manieren om je zaak over te dragen. VLAIO gidst je er doorheen.

Meer dan de HELFT van de ondernemers die binnen de 10 jaar wil overdragen, weet nog niet aan wie.

1

OVERNAME

Overdracht van eigendom en leiding aan derden.

2

OPVOLGING

Eigendom en leiding blijven binnen de familie.

3

CONTROLE

Eigendom blijft bij de bestaande aandeelhouders en hun familie. Voor de leiding wordt een manager aangesteld.

4

WERKNEMERSCOÖPERATIE

Wil je je werknemers maximaal betrekken bij de overdracht? Dan biedt een werknemerscoöperatie misschien de oplossing.

Loslaten is niet makkelijk

5 DREMPELS OM AAN OPVOLGING TE DENKEN

- Familiale opvolging kan spanningen geven.
- Ik heb nog zoveel plannen voor mijn bedrijf.
- Ik kan het niet maken tegenover mijn personeel.
- Mijn werk is mijn leven. Wie ben ik zonder mijn zaak?
- Ik weet niet waar ik moet beginnen.

KLINKT DIT BEKEND?

Gooi je bedenkingen op tafel. Stel je vragen voor het te laat is. Hoe eerder je met de voorbereiding start, hoe groter je kans op een geslaagde overdracht. VLAIO zoekt samen met jou naar antwoorden.

Het klavertje vier van de overdracht

Een overdracht bestaat uit vier facetten:

Je doet waarschijnlijk beroep op iemand voor financieel, fiscaal of juridisch advies. Maar heb je er al eens aan gedacht om voor de menselijke aspecten een adviseur onder de arm te nemen? Een coach helpt je om emotioneel afstand te nemen en ondersteunt je in het beslissingsproces.

DE COACH

- Helpt je emotioneel afstand te nemen en na te denken over een nieuwe rol.
- Voert gesprekken met jou en je omgeving en helpt je een genuanceerd beeld te krijgen.
- Helpt je persoonlijke doelen te formuleren en alternatieve strategieën af te wegen.
- Stelt lastige vragen en reikt de inzichten aan.

DE ADVISEUR

- Maakt een analyse van de onderneming en de betrokkenen.
- Geeft advies over de technische aspecten van de overdracht.
- Formuleert een implementatieplan om de onderneming klaar te maken voor opvolging of overname.

Elementen van een geslaagde overdracht

GRONDIGE VOORBEREIDING

Hoe eerder en grondiger je de overdracht voorbereidt, hoe groter je kans op slagen. Hoe groter ook de kans dat je partner, familie en personeel zich kunnen vinden in het gekozen scenario.

ALLES BEGINT BIJ EEN OPEN GESPREK

Je grootste troef voor een geslaagde overdracht bestaat er in je kaarten op tafel te leggen. Bespreek je plannen op tijd met de betrokkenen. Ga een open gesprek aan met je familie en directe medewerkers en ontwijk de moeilijke thema's niet.

STAPPENPLAN

Een overdracht is een proces van lange adem. VLAIO bracht de belangrijkste elementen samen in een overzichtelijk stappenplan, een handige leidraad voor elke ondernemer die zijn zaak wil overdragen.

Interessante onderwerpen op vlaio.be:

- Stappenplan bedrijfsoverdracht
- Handleiding om de onderneming klaar te maken voor opvolging of overname
- Ontdek de 4 overdrachtsscenario's
- Is je onderneming klaar voor de overdracht? Doe de online test of maak gebruik van het Overname Kompas
- Subsidies voor coaching en advies
- Vind een coach of adviseur die bij je past
- Getuigenissen van ondernemers, adviseurs en coaches

78% van de ondernemers die een overdracht van leiding verwachten binnen een termijn van 5 jaar, heeft zich geïnformeerd over de overdracht van hun bedrijf.

40% Uit onderzoek blijkt van de ondernemers zich te informeren via infosessies of een adviseur

Ervaring overdragen

Laat je expertise niet verloren gaan. Werk samen met de overnemer of opvolger een toekomstplan en strategie uit en draag je kennis over.

Ben je klaar voor opvolging?

WAAROM GERAKEN BEDRIJVEN NIET VERKOCHT?

Belangrijke redenen waarom bedrijven niet/moeilijk verkocht raken:

1. De onderneming is te afhankelijk van de zaakvoerder.
2. Een onrealistische verkoopprijs, die haaks staat op de realiteit van de markt, of slecht onderbouwd is.
3. Structurele problemen: slechte organisatie, onbetrouwbare cijfers, geen duidelijke bedrijfsstrategie, verouderde producten, risicovolle klantenportefeuille, onaangepaste fiscaal-juridische structuur.

CHECK-UP VOOR JE BEDRIJF

Wil je weten hoever je staat in het overdrachtsproces en of jezelf, je personeel en bedrijf klaar zijn voor een overdracht? Breng de sterktes en zwaktes van je onderneming in kaart met:

- Overname Kompas: ontdek waar verdere ondersteuning nodig is.
- Corporate governance scan. Wie neemt de beslissingen in je familiebedrijf? Is de structuur geschikt voor een overdracht?
- Is overdracht aan werknemers iets voor jouw bedrijf?

“Iedereen had nood aan een gesprek met een externe partij”

Een publicatie over opvolging en overdracht zette Eric Baudoux aan het denken. “Hoe moet het verder met mijn bedrijf?” Van Breda Advisory maakte een analyse van zijn zaak en sprak met alle betrokkenen over de toekomst.

“Ik was net de 61 voorbij en had mezelf voorgenomen op pensioen te gaan op 65. Als ik te laat met de voorbereidingen startte, zou ik te weinig tijd hebben om alle opties grondig af te wegen. Het was nodig dat ik nadacht over een overdracht, ongeacht of het ook effectief zover zou komen. De gesprekken met de experts namen twijfels weg en brachten verheldering. Het is nu aan mij om te bekijken welke piste we gaan volgen .”

Wil je deelnemen aan
workshops of infosessies?

Raadpleeg de kalender op
weekvandebedrijfsoverdracht.be

Een uitgave van
Agentschap Innoveren & Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel